

19. Jedlińsk

Nazwa Jedlińsk wywodzi się od średniowiecznej osady, w której znajdowały się liczne jodły. W dokumentacji wymieniana już w XV w. W 1530 r. na gruntach wsi Jedlonka (Lisówek Wielki) założył miasto Mikołaj Jedliński, herbu

Nabram. W tym samym roku powołano parafię. W okresie reformacji ważny ośrodek kalwiński i ariański. W latach 1560-1630 istniała tu szkoła ariańska, prowadzona przez nauczycieli z Rakowa. W latach sześćdziesiątych XVI w. działał tu podobno kaznodzieja różnowierczy z Włoch - Jerzy Niger. Na przełomie XVI i XVII w. mieszkała w mieście spora mniejszość szkocka (kalwini). W XVII w. czynne było w Jedlińsku liceum, znajdujące się pod opieką Akademii Krakowskiej. W 1794 r. kwaterował tu Tadeusz Kościuszko. W 1809 r. gen. Józef Zajączek stoczył pod miastem bitwę z wojskami austriackimi, co upamiętnia **kopiec z krzyżem** znajdujący się przy drodze do Warszawy. W 1869 r. nastąpiła utrata praw miejskich, jednakże zachowała się tu do dziś dnia tradycyjna zabudowa miejska z rynkiem.